

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY V : NÚM. 39

REVISTA D'INCA QUINCENAL
DIA 2 de Juny 1923

Redacció i Administració
Murta, 5.-Inca.

PENTECOSTÉS I LES LLENGÜES

La festa de Pentecostés, que encara dura, car és de les festes grans que tenen vuitada, a part de molts altres caires d'ordre superior que no ens lleu ara comentar, perquè aquest no n'és el lloc més propi, té, per a nosaltres, catalans, una significació molt remarcable i plena d'ensenyances. La festa de Pentecostés és la consagració de totes les llengües vives. Totes les llengües que es parlaven arreu del món antic, l'Esperit Sant les reconeix i les arruixa amb una rosada ígnea, com amb una suprema benedicció. I a aquesta consagració ajunta una especial solemnitat; car, en expandir-se sobre tota aquella ocellada viva congregada a Jerusalem, no ho fa a les sordes, sinó que ho fa amb gran tro, embolcallat dins una ventada vehement. Vol que se n'adoni tothom d'una manera inequívoca. D'aquest memorable jorn ençà, si una llengua, per humil que sigui, és rebutjada com a vehicle de la gràcia de Déu i com a clarí d'apostolat, no ho serà per motius d'ordre espiritual. Si a una llengua, per modesta i viltinguda que sigui, li és vedat l'ingrés al temple, no serà certament el Querubí de la roent espasa que li vedarà l'entrada al Santuari, al fons del qual batega l'Esperit de Déu viu.

Dels llavis dels Apòstols, ebris del most

del Sant Esperit, degué brollar en llengua galilaica la primera fèrvida predicació del Reialme de Déu. I tots els pobles congregants a Jerusalem, de la dispersió, la copen i l'entenen en la pròpia llengua llur. Gent de tota nació que hi ha sota el cel s'era aplegada aquell jorn en la ciutat santa *Perventura aquests qui parlen no són galileus tots ells? com, doncs, cadascú de nosaltres el se tim parlant la pròpia llengua nostra que de naixança parlem?*, s'exclama l'astorada multitud. Jueus de quinze nacions, que el llibre dels Fets dels Apòstols anomena i que enraonaven l'idioma del poble d'on eren vinguts i del qual, salvant l'arca de les intactes creences, se n'havien assimilat la cultura, s'eren aplegats per a celebrar la festa major del judaisme. Els jueus procedents de la Pàtria i de la Mèdia i els de la contrada d'Elam devien parlar varietats dialectals de la llengua pèrsica. Els habitants de la Capadòcia, del Pont, de la província romana d'Àsia, de la Frígia, de la Pamília, de l'Egipte, de Cirene i de Creta, parlaven el greguesc en ses riques i cantadores varietats. Els jueus, advenes de Roma, parlaven llatí; i parlaven l'arameu els habitants de l'auberada Mesopotàmia, terra entre rius. I a totes i a cadascuna d'aquestes llengües es fan entenedores les paraules de Pere, el galileu, tan galileu que fins la serventa de Caifàs li ho reconogué. I totes i cadascuna d'aquestes llengües s'encenen en foc i en

Esperit Sant. Car Déu vol que en el regne seu espiritual que vingué a fundar sobre la terra, tots els pobles tinguin veu. I en els llibres sagrats el mot *llengua* val tant com nació.

L'obra iniciada solemnement el dia de Cincogesma té una continuació en la tasca dels apòstols. Diu l'hime eclesiàstic que el Sant Esperit és qui fa parlar: *Sermone ditans guttura*. El Sant Esperit, doncs, reconeix la seva obra i la consagra i la segella amb un do novell; car un dels carismes amb què els Enviats aniran pel món evangelisant el Regne de Déu, serà el de parlar llengües, al costat, de la gràcia de fer curacions, d'expellir mals esperits i de desfèr bevendes i malefics.

Molt bellament diu el bisbe Sant Pacià, el més solemniat dels nostres Doctors:

Crec que cada un dels idiomes és una riquesa de Déu.

LLORENÇ RIBER

De "La Veu de Catalunya".

LA PRIMERA COMUNIÓ

Dintre d'un escritori d'or
damunt la flama del cor
potava l'Eucaristia
com un sagrari vivent
l'infant Tarcisi, recent
poncella de minyoria.

Perqué arrencat no li fos
aquell tresor amorós,
el minyó patí martiri.
Envermellit fou de sang
el Pa eucristic més blanc
que el cálze intacte d'un lliri.

!O Jesús, qui sou dins mi!
Qui podrà mai departir
la recíproca dolçura?
Ni la sort ni la dissort
ni la vida ni la mort
ni l'abisme ni l'altura

ni salut ni llanguiment
ni temps futur ni present
ni casament ni desfici:
abans ma sang regarà
la blancor del vostre Pa,
com el cristófor Tarcisi.

LLORENÇ RIBER.

AJUNTAMENT

A les nou del vespre del 24 del prop-pasat Maig, celebrà sessió nostre Consistori, assistint-hi vuit consellers i públic.

Aprovada l'acta de la sessió anterior, el President Sr. Morey donà les gràcies al poble per la manifestació de condol tributada al difunt Joan Dalmau Giner, i proposà que l'Ajuntament acordàs:

I.—Perpetuar l'altruisme d'En Dalmau i d'En Joan Roig Torres, per medi d'una làpida que se posarà an el frontis de la casa de Can Nyam, aon succeí la desgràcia que deploram.

II.—Testimoniar a les famílies dels finats i al Sr. Coronell del Regiment d'Inca, al qual perteneixia En Dalmau, el sentit condol de la Corporació Municipal.

III.—Axecar la sessió en senyal de dol, davant tant grossa desgràcia.

El Sr. Pujadas Ferrer digué que aprovava la proposta del Sr. Batle; però que entenia s'havia d'estendre a altres estrems.

Segons notícies, digué, foren tres obrers que esposaren sa vida per salvar la d'altres persones: el valencià Dalmau que entrà en el pou per treure En Miquel Ramis, primera víctima d'aquells gassos asfitxians, s'ervissenc Roig Torres que hei entrà després, amb el mateix fi, i que també s'asfitxià, i s'inquer Ramón Figuerola que hei entrà per salvar En Ramis i En Boig. Inútils foren els treballs d'aquets tres individus, però el seu heroisme i abnegació deuen ser premiats.

Molts foren, afegí, els veïns que treballaren per aminorar els efectes de tant grave accident, però son dignes de menció els metjes D. Joan Lopez, D. Antoni Riera i D. Sebastià Amengual, pels grans esforços que feren per fer recobrar la respiració an els asfítsiats, i D. Jaume Enseñat, per haver impedit esposasen sa vida nous voluntaris, quand els seus serveis ja eran inútils.

Tenguent en conte aquets fets i qu'el difunt Roig Torres no té a Inca família que li pugua costear sufragis, proposa el citat regidor a l'Ajuntament:

a) Sollicitar del Ministèri de la Governació la Creu de Beneficència per los esmentats Joan Dalmau, Joan Roig Torres i Ramón Figuerola García.

b) Donar un vot de gràcies als metjes

Srs. Lopez, Amengual i Riera i al fabricant Sr. Enseñat.

c) Fer celebrar una missa a l'església parroquial en sufragi de l'ànima d'En Joan Roig, natural d'Ervissa.

Els consellers Truyol (D. Joan), Bissellach, Armengol, Pujol, Rayó i Riera s'adheriren a les proposicions fetes p'els Srs. Morey i Pujades, les quals foren aprovades per unanimitat, menys la referent al Sr. Riera que fou aprovada amb el vot en contra d'aquest regidor, que digué no podia acceptar les gràcies, ja que no havia fet més que complir amb el seu deure.

Acte seguit, el Sr. Batle axecà la sessió en senyal de dol.

† NOSTROS AMICS DIFUNTS

Doña Francin'Aina Coll

Dia 21 de Maig, morí, havent rebuts els sacraments, D.ª Francin'Aina Coll Pujol, esposa de D. Antoni Pujades i germana del Secretari Municipal, don Joan, i cunyada del nostre Director.

Feia llarg temps que sufría una penosa malaltia que suportava amb gran fortalesa cristiana, preparant se aixís per la mort, que ella vèia venir en tanta instuició que abans de fer llit ja ordenava totes les coses pel dol de sa família.

Sa mort és estada molt sentida de tots els qui la coneixien i estimaven pel seu caràcter franc i bondadós, atent a les necessitats del germà proisme que trobava en son pas durant sa vida, plena tota de bones accions i activitats.

La gentada que ha assistit a son enterro i funeral ha constituït una manifestació de sentiment i condol envers la seva família.

Son afligit Espòs i demés Família i aquesta *Redacció*, pregunen a sos amics i coneguts la tenguen present en ses oracions i sufragis. R. I. P.

El Rn. Mn. Pau Mir, Cura Pàrroco
de S. Miquel de Palma.

Mesos enrera, morí Mossen Pau Mir, Cura Pàrroco de Sant Miquel de Ciutat. Encara que fos nat a la capital sempre va ésser considerat com un inquer que honrava la llarga llista de ministres del Senyor per la seva vocació i les seves virtuts sacerdotals.

Ja quant estudiava passava les vacances aquí, junt amb el seu onclo Mossen Francesc Mir. Tres anys després de ordenat de prevere, en 1882, fou nomenat Vicari de la nostra Parròquia, de Santa Maria la Major, que regentà uns 16 anys i prop de dos va ésser el seu Cura Ecònom, després de la mort de Mossen Real.

Par que encara el vegem treballant en la nostra Parròquia, zelós de les ànimes, passant llargues hores an el confessional i velant llargues nits al capsal del llit dels malalts, tot aprofitant les llagudes per donar consells espirituals an els qui el rodetjaven a la llum de la candela misteriosa dels que ajudava a be morir. Devuit anys va ésser primetger i devuit anys sentírem aquella veu forta, un poc aspre, però sempre simpàtica i agradable per cantar amb fè i entusiasme les alabances del Senyor. Va ésser un gran element, no sols perque la seva veu potent omplia la nau del temple, sino perque logrà que se cantàs un extens repertori de misses solemnes de cant plà per donar variació a les solemnitats.

I lo que dèim de la seva actuació en la nostra Parròquia, se diu dels nou anys que estigué de Rector a Seuva; dels 14, que regentà l'important curat de Nostra Senyora de la consolació de Porreras, i dels altres nou anys a la Parròquia de San Miquel de Ciutat.

En aquest darrer curat es multiplicà la seva activitat per promoure les primeres comunions dels infants i per unir amb la llaçada matrimonial a les colles amistensades de dins sa Parròquia, donant-los, no solsament la llimocna espiritual de zel i amor sino que, moltes vegades, havia d'atendre a les necessitats materials per poder portar a bon camí les ànimes extraviades.

Estava doctorat en Sagrada Teologia i Dret Canònic a la Metropolitana de València. Prengué part en vuit oposicions, entre curats i canongies, obtenguent notes brillantíssimes i cal·licacions de *nomine discrepante*.

La gran devoció que tenia a Jesús Sacramental li inspirà la composició d'una excel·lent obreta titulada *La Sagrada Eucaristia*, que dedicà a Pius X, en son jubileu sacerdotal, que meresqué grans elogis de la premsa catòlica. Entre altres alabances diu lo següent Mn. Josep Portolés, censor del llibre, en Barcelona.

«Es este libro una brillante apología; por sus dimensiones, corta; por la erudición que encierra, vasta; por su fondo, profundísima; por su forma, popular; por su método, lógica y clara; en los tiempos que corremos, oportuna, y en todo conforme a la fe y a la moral.»

El seu caràcter era formalot i dreturer que fortificava més en la lectura de les cartes de Sant Pau, de qui era molt devot. Mai es sabé doblegar per obtenir gràcies dels capdals, que altres, en manco mèrits, alcansaven, evocant aquell pensament del Sant Apòstol, que volia rebre la corona de justícia.

En la seva mort el clergue mallorquí ha perdut a un dels sacerdots més exemplars, i un dels Parròcos més il·lustrats i curiosos de la seva filagresia. Si els seus patriotes tant efectats de fer homenatges no tenen una recordança per ell dins l'emboirament del dia que no deixa veure els vertaders homes de virtut i ciència, això no hi fa res, Deu del cel, segurament, li haurà recompensat la seva vida de treball ocult i de zel apostòlic. R. I. P.

Cronica d'Inca

Dia 20 de maig. Pasqua granada. A Sóller es celebrà «El XXVI Congrés Agrícola de la Federació Catalana Balear». No sabem que d'Inca hi hagin anada cap representació, ni fins i tot una senzilla adhesió. Aiximateix és quedar malament.

—A nostra Parròquia es fan les corant-hores de Cincogema. Hei ha predicat Mossèn Antoni Artiques de Felanitx. An els principals actes hei ha assistit la Corporació municipal amb el seu President, Sr. Morey. Són estades solemnes com sempre.

Dia 24—A pesar de l'esforç que s'ha fet per salvar el pobre soldat, En Juan Dalmau i Giner, mortalment asfixiat al intentar treure un obrer d'un pou negre, avui ha mort en el Corté, havent rebuts els sagraments.

Les circumstàncies i motius d'aquesta mort han produït al poble fonda impressió com s'és manifestada en son acompanyament al cementeri. Hei ha assistit la seva companyia que anava formada, el Clergue Parroquial amb creu alçada, les autoritats

que presidien el dol: Coronell, Batle, Jutge, Registrador, oficials del Regiment i de la Zona, presidents de societats i un seguit interminable del poble, la banda militar i els soldats de tota la guarnició.

El baul era portat sobre les espaldes de companys seus de milícia, anant el caruatge mortuori de buit, i set o vuit corones, regalades per distintes entitats, eren portades per soldats.

Al despedir-se el dol, el Coronell Sr. Esteve donà les gràcies al poble per haver-se associat al sentiment de l'exèrcit i alabà l'heroisme del difunt Dalmau.

Dia 26—Es fa un suntuós funeral, amb la assistència de l'Ajuntament i les autoritats, en sufragi de l'ànima del soldat valencià. Ulegim que'l Clergue renuncià tota retribució per les exèquies celebrades.

Dia 27.—A la Parròquia és celebra la festa de les capelletes amb gran solemnitat, i a Sant Francesc, la festa del Mes de Maria, que no s'ha feta en manco esplendor.

Dia 31.—La solemnitat del *Corpus cristi* en nostra Parroquia s'ha celebrada en la solemnitat suntuosa dels altres anys, i amb l'assistència de l'Ajuntament i una nombrosa representació del exèrcit i un concurs que omplia l'hermosa nau. El celebrant fou el Cura Arxiprest i predicà el novell prevera inquer Mossèn Bernat Ramis un maçis panegíric auaristic. l'Harpa hei cantà la missa i varis motets litúrgics propis de la diada.

La processó del capvespre resultà grandiosa. Desfilaren en seguici imponent artístics tabernacles, penons, escoles, chors de verges, apòstols i angels, les congregacions Mariana i del Cor de Jesús, el Círcol Catòlic, La Creu Roja, La Tercera Orde de San Francesc, Dominicans, Militars, la Creu Parroquial amb la Custodia escoltada pels gastadors. Venien els ministres i el Preste, l'Ajuntament amb les Autoritats civil i judicial, una companyia de tropa, la banda militar i la congregació de dones del Sagrat Cor.

La carrera estava cuberta de números de l'exèrcit, dels finestrals endomassats volaven flors al pas de la processó, que en conjunt fou molt numerosa, molt ordenada i solemne.